

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	43114
Nom	Sistemes de classificació i inventari en arqueologia prehistòrica
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	2.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2143 - M.U. en Arqueologia	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2143 - M.U. en Arqueologia	2 - Arqueomaterials	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ESCRIBA RUIZ, MARIA DEL PILAR	360 - Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga
GARCIA PUCHOL, MARIA ORETO	360 - Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga
ROSSO HERRERO, DANIELA EUGENIA	360 - Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga

RESUM

Aquesta assignatura té un component teòric-pràctic. Els materials disponibles a l'Aula Virtual i la bibliografia inclosa en aquesta guia persegueixen introduir i / o actualitzar els elements bàsics de descripció i classificació tecno-tipològica d'una part important de la cultura material conservada d'edat prehistòrica. El seu objectiu és aportar les bases necessàries perquè es pugui establir una valoració i diagnòstic dels materials procedents de qualsevol intervenció arqueològica (Prospecció, excavació, informe preliminar, etc.).

El component teòric de l'assignatura precisa de la lectura dels textos i materials indicats amb anterioritat a les sessions de classes presencials. Aquestes sessions es dedicaran a reconèixer i a identificar els atributs bàsics de les indústries lítiques, òssies i ceràmiques, utilitzant per a això la documentació en format pdf que s'adjunta i es cita, així com les col·leccions del Laboratori d'Arqueologia de la Universitat de València 'M. Gil-Mascarell '(LAUV).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

No hi ha requisits previs excepte els establits per a accedir al Màster.

2143 - M.U. en Arqueologia

- Capacitat per emetre informes adequats dels resultats de l'activitat arqueològica.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços d'accedir a la informació necessària (bases de dades, articles científics, etc.) i tenir prou criteri per a la seua interpretació i utilització.
- Integrar-se en el treball arqueològic en equip, considerant la diversitat de camps d'actuació i la formació que implica la labor de camp o la investigació arqueològica.
- Conèixer i utilitzar les ferramentes d'informació d'altres àrees de coneixement (Geoarqueologia, Cartografia, Topografia, Estadística i Arqueometria) , recorrent adequadament a elles en relació amb les necessitats que plantege el treball en Arqueologia.

· Coneixement de la sistemàtica de classificació de la cultura material prehistòrica i les seves possibilitats d'aplicació.

· Adquisició d'un coneixement general de les principals tipologies utilitzades per a l'estudi i classificació de la indústria lítica, òssia i ceràmica.

· Capacitat per caracteritzar els materials lítics.

· Resolució dels problemes de classificació a través d'un cas pràctic amb materials lítics, per als quals s'haurà de realitzar un informe descriptiu i la seua valoració diagnòstica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. SCI en Arqueologia prehistòrica

Introducció als sistemes de classificació i inventari en arqueologia prehistòrica

2. Industries òssies

- Matèries primeres: os, banya i ivori
- Sistemes d'extracció: os i banya de cèrvids
- Tècniques i procés de fabricació
- Classificació tecnomorfològica dels productes
- Propostes tipològiques (I. Barandiarán, Camps-Fabrer, Pascual Benito)

3. Introducció a la Ceràmica prehistòrica

- Dades morfològiques
- Tècniques decoratives
- Classificació tipològica

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	8,00	100
Pràctiques en laboratori	4,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	5,00	0
Lectures de material complementari	2,00	0
Preparació de classes de teoria	3,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	3,00	0
TOTAL	50,00	

METODOLOGIA DOCENT

· CLASSES:

Les sessions combinaran continguts teoricopràctics, utilitzant presentacions per a aquells continguts més teòrics i el treball amb les col·leccions de materials arqueològics del LAUV. Els estudiants hauran d'haver realitzat les lectures indicades, tant de bibliografia com dels materials en pdf enviats a través de l'Aula virtual.

· TUTORIES:

El desenvolupament del treball pràctic pot requerir de la realització de tutories programades. La seva organització dependrà de la mida del grup i de la fluïdesa amb que s'establisca el calendari de treball. Amb independència de les tutories programades, els estudiants podran assistir a les tutories ordinàries.

AVALUACIÓ

El plantejament metodològic abans assenyalat persegueix l'objectiu d'afavorir un contacte freqüent i continuat del professorat amb els estudiants de manera que sigui possible conèixer el progrés del seu aprenentatge i dur a terme una valoració d'aquest en diversos nivells i atenent a diversos aspectes. Així, l'avaluació de la matèria consistirà en una valoració continuada complementada amb dades objectives procedents dels treballs duts a terme per l'alumnat:

- Assistència al 80% mínim de les classes. Es valorarà la participació a classe.

Presentació d'un treball sobre un conjunt de materials. Aquest treball consistirà en l'estudi d'una col·lecció de materials lítics, per al qual s'haurà de realitzar un informe descriptiu (recolzat en fitxes i part gràfica) i la seva valoració diagnòstica.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Averbouh A. y Christensen M. (2005). Technos. Technologie de la matière osseuse travaillée en Préhistoire. Atelier thématique du CNRS. Aix-en-Provence 16 au 21 mai 2005. Université Paris I. CNRS. 56 p.
- Christensen M. (2004). Fiche caractères morphologiques, histologiques et mécaniques des matières dures d'origine animales. En Ramseyer D. (Ed.): Matières et techniques, Industrie de l'os préhistorique. Cahier XI. Société Préhistorique Française. Paris. pp. 17-27.
- Baena Preysler, J. (1998). Tecnología Lítica experimental. Introducción a la talla del utillaje prehistórico. BAR International Series, 721, Oxford.
- Barandiarán Maestu, I. (1967). El Paleomesolítico del Pirineo Occidental. Monografías Arqueológicas, III. Zaragoza.
- Brézillon, M.N. (1968). La dénomination des objets de pierre taillée. Matériaux pour un vocabulaire des préhistoriens de langue française. Suplemento 4 de Gallia Préhistoire. CNRS. Paris.
- Camps-Fabrer, G. (Dir) (1991-1998). Fiches Typologiques de l'industrie osseuse préhistorique, Cedars, Treignes.
- García Borja: La cerámica prehistórica: metodología de análisis e inventario de materiales. En Bernabeu Aubán, J. y Molina Balaguer, LI. (eds) La Cova de les Cendres (Moraira-Teulada- Alicante). MARQ- serie mayor, 6 Alacant.
- García-Díez, M. - L. Zapata (Eds) Métodos y Técnicas de Análisis y estudio en Arqueología prehistórica. De lo técnico a la reconstrucción de los grupos humanos. Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco, Vitoria.

- Tixier, J.- Inizan, M.L.- Roche, H. (1980). *Préhistoire de la pierre taillée, 1: Terminologie et technologie*. CNRS. Paris.
Tixier, J. (1984). *Préhistoire de la pierre taillée, 2. Économie du débitage laminaire..* CNRS. Paris.
- Camps-Fabrer, G. (Dir) (1991-1998). *Fiches Typologiques de l'industrie osseuse préhistorique*, Cedars, Treignes
- Backwell Lucinda & dErrico Francesco, 2014. « Bone tools, Paleolithic », in C. Smith, *Encyclopedia of Global Archaeology*, New York, Springer, p. 950-962.
- Pétilion Jean-Marc, 2023. *Écrire l'histoire des techniques : le cas des industries osseuses du Paléolithique récent*, in Ph. Grosos, J-M. Genesté, B.Valentin, *Préhistoire : nouvelles frontières*, Maison des sciences de l'Homme, pp.185-193, Collection 54.
- García-Martínez de Lagrán, I., Molina Balaguer, Ll., Quevedo-Semperena, I., Escribá Ruiz, P. (2022). *Propuesta de estudio de una colección cerámica (Institución Milá y Fontanals de investigación en HumanidadesCSIC, e-DitARX)*.
- Gibaja, J.F., García-Puchol, O., Mangado, X., Ibáñez, J.J., Juan Cabanilles, J., Cortell-Nicolau, A., Mazzucco, N., Sánchez de la Torre, M., Masclans, A., 2022. *Guía para el estudio de la industria lítica tallada*. Institución Milá y Fontanals de Investigación en Humanidades-CSIC, e-DitARX.
- Inizan, M.-L., Reduron-Ballinger, M., Roche, H., Tixier, J., 1999. *Technology and Terminology of knapped Stone*. Cercle de Recherches et d'Études Préhistoriques. Maison de l'Archéologie et de l'Ethnologie. Nanterre.
- Merino, J.M., 1994. *Tipología lítica*. *Munibe (Antropología-Arkeologia) Suplemento nº9*. Sociedad de Ciencias Aranzadi. San Sebastian.